

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

спеціалізованої школи №43 «Грааль» м. Києва

НА 2019-2020 Н.Р.

3-4 КЛАСИ

СХВАЛЕНО

*на засіданні педагогічної ради
(протокол № 20 від 20 червня 2019 р.)*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Початкова освіта в спеціалізованій школі №43 «Грааль» м. Києва – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Зберігаючи наступність, освітня програма для 3-4 класів спеціалізованої школи №43 «Грааль» м. Києва забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Освітня програма для 3-4 класів спеціалізованої школи №43 «Грааль» м. Києва – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів, індивідуальних проектів, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання.

Освітню програму для 3-4 класів спеціалізованої школи №43 «Грааль» м. Києва розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87, наказу МОН України від 20.04.2018р. № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» на основі Типових освітніх програм 2-4 класів (затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584).

Освітня програма для 3 класу, який працює за науково-педагогічним проектом «На крилах успіху», розроблена на виконання Закону України «Про освіту» Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87, наказу МОН України від 07.02.2017р. № 189 «Про затвердження Типового навчального плану початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової освіти»».

Освітня програма для 3-4 класів спеціалізованої школи №43 «Грааль» м.Києва побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Очікувані результати навчання учнів 3-4 класів

Зміст Освітньої програми для 3-4 класів спеціалізованої школи №43 «Грааль» м. Києва має потенціал для формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей, визначених Державним стандартом:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо),

формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування вміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, вміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворчої, музичної та інших видів мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічна послідовність їх вивчення

Формування в учнів початкової школи ключових компетентностей, передбачених Освітньою програмою для 3-4 класів спеціалізованої школи №43 «Грааль» м.Києва, здійснюється за такими освітніми галузями:

1. Мовно-літературна освітня галузь.
2. Математична освітня галузь.
3. Природнича освітня галузь.
4. Суспільствознавча освітня галузь.
5. Технологічна освітня галузь.
6. Мистецька освітня галузь.
7. Здоров'язбережувальна освітня галузь.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

До Освітньої програми 3-4 класів спеціалізованої школи №43 «Грааль» м. Києва додано Робочі навчальні плани, що пропонують підхід до організації освітнього процесу: **перелік освітніх компонентів, загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.** Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Навчальний план для 3- Б, В, Г, 4-А, Б, В, Г класів складено на підставі наказу МОН України від 20.04.2018р. № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» (таблиця 4 Типової освітньої програми) (додаток 1).

Навчальний план для 3-А класу складено на підставі наказу МОН України від 07.02.2017р. № 189 «Про затвердження Типового навчального плану початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової освіти»» (додаток 2)

Варіанти Типових навчальних планів

№ додатку робочого навчального плану	Класи	Примітка	Варіант Типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України
№1	3-Б,В,Г 4-А,Б,В,Г	з українською мовою навчання, з поглибленим вивченням англійської мови	Типовий навчальний план початкової школи (таблиця 4 до Типової освітньої програми наказу МОН від 20.04.2018 № 407
№2	3-А	науково-педагогічний проект «На крилах успіху»	Типовий навчальний план початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної

			роботи всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової освіти»(наказ МОН України від 07.02.2017р.№189)
--	--	--	---

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-х класів – 910 годин/навчальний рік, для 4 класів – 910 годин/навчальний рік.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту», враховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 3-4 класах – 40 хвилин.

Години фізичної культури в 3-4 класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 20.02.2002р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517; листа МОН 1-9/332 від 22.05.2018 р.

Класи	Спеціалізація	Англійська мова
3- Б, В, Г	Поглиблене вивчення англійської мови	по 2 групи у кожному класі
4-А, Б, В, Г	Поглиблене вивчення англійської мови	по 2 групи у кожному класі

З метою виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток художніх інтересів і потреб, формування в учнів на доступному рівні системи художніх знань і вмінь відповідно до рішення педагогічної ради (протокол № 20 від 12.06.2019 року) у 1-4-х (за винятком 3-А, що працює за науково-педагогічним проектом «На крилах успіху») освітня галузь «Мистецтво» представлена інтегрованим курсом «Мистецтво».

За рахунок годин варіативної складової у 3-А, Б, В, Г та 4-А, Б, В, Г класах передбачено підсилення предмету інваріантної складової, збільшення на 1 годину на тиждень вивчення української мови (наказ МОН України від 20.04.2018р. № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»; рішення педагогічної ради, протокол № 20 від 12.06.2019 року).

Мовно-літературний компонент навчальних планів реалізується через вивчення предметів «Українська мова(мова і читання)», та «Іноземна мова (англійська)».

Освітня галузь «Математика» реалізується однойменним навчальним предметом «Математика».

Освітня галузь «Природознавство, суспільствознавство» реалізується навчальним предметом «Всесвіт» в 3-А класі.

Освітня галузь «Природознавство» реалізується однойменним предметом «Природознавство» в 3- Б, В, Г та 4-А, Б, В, Г класах.

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі" у 3- Б, В, Г та 4-А, Б, В, Г класах.

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується навчальним предметом «Арттехнології» у 3-А класі та предметом «Мистецтво» в 3- Б, В, Г та 4-А, Б, В, Г класах.

Галузь «Технології» реалізується через вивчення предметів «Трудове навчання», «Інформатика» в 3- Б, В, Г та 4-А, Б, В, Г класах та предметом «ІКТ» у 3-А класі.

Галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується через вивчення предметів: «Основи здоров'я», «Фізична культура» в 3- Б, В, Г та 4-А, Б, В, Г класах та «Фізична культура» у 3-А класі.

Форми організації освітнього процесу

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні при використанні інтерактивних форм і методів навчання: дослідницьких, інформаційних, мистецьких проєктів, сюжетно-рольових ігор, інсценізацій, моделювання, ситуаційних вправ, екскурсій.

Основними формами організації освітнього процесу в 2-4 класах є різні типи уроків, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести тощо.

Вибір форм і методів навчання вчителі визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності, навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності, матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності, якість проведення навчальних занять, моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти: оновлення методичної бази освітньої діяльності, контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення, моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти, створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.